

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дх. № 518 К1

Дата 16.12.21

Изх. № 1203/16.12.21

София, 10.12.2021 г.

Р
Образуване като адм. дело № 211/21
интервенция срещу административен акт
срещу община София
14.12.2021 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложено, изпращаме Ви искане от тричленен състав на второ отделение на Върховния административен съд, втора колегия по адм. дело №8744/2021 г. по описа на ВАС, за произнасяне по въпроса за установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 23 от Предходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Искане от тричленен състав на ВАС, второ отделение по адм.д.№8744/2021г.;
2. Административно дело №8744/2021 г. по описа на ВАС, второ отделение – в цялост, в оригинал, като след прослужване същото следва да ни бъде върнато.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД:

Роберти Чолаков/

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ИСКАНЕ

от

**тричленен състав на Върховния административен съд, Второ
отделение, председател: Таня Радкова и членове: Анелия**

Ананиева и Мартин Аврамов

по адм. дело № 8744/2021 год.

за

установяване на противоконституционност на разпоредбата

на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на

Закона за изменение и допълнение на Закона за

устройството и застрояването на Столична община

Правно основание: чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република
България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България (Конституцията) и в съответствие с изискванията на чл. 17, ал. 1 и 2 от Закона за Конституционен съд (ЗКС) и чл. 18 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС), се обръщаме към Вас с искане да установите противоконституционност на разпоредбата на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община (Обн., ДВ, бр. 31 от 2018 год.) поради противоречието ѝ с чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и ал. 3 от Конституцията.

1. По допустимостта на искането

С Определение по хода на делото от 25.11.2021 год. постановено по административно дело № 8744/2021 год. на Върховния административен съд, Второ отделение, съдът установи несъответствие на разпоредбата на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община (ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО) с чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и ал. 3 от Конституцията и спря производството по адм. дело № 8744/2021 год. по описа на Върховния административен съд. В съответствие с определението за спиране на делото и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, съставът внася въпроса в Конституционния съд.

Искането е в съответствие с трайно установената практика на Конституционния съд, че правомощието по чл. 150, ал. 2 от Конституцията да сезира Конституционния съд принадлежи на

отделните състави на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, разглеждащи конкретен съдебен спор, по който се повдига въпрос за противоконституционност на относим към спора закон (Определение № 1/01.07.1997 г. по к. д. № 5/1997 г.; Определение от 25.06.2002 г. по к. д. № 12/2002 г.; Определение № 2/23.03.2010 г. по к. д. №17/2009г.; Определение от 29.04.2015 г. по к. д. № 2/2015 г.).

Производството по административно дело № 8744/2021 г. на Върховния административен съд, Второ отделение е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Образувано е по касационна жалба на "Аурум" ЕООД със седалище гр. София и адрес на управление ж. к. "Младост 4", бл. 440А, партер офис, чрез пълномощниците на дружеството срещу решение № 4334/01.07.2021 год. по адм. д. № 9880/2020 год. на Административен съд София-град, с което е отхвърлена жалбата на „Аурум“ ЕООД срещу Заповед № РА-50-90 от 16.02.2021 г. на Главния архитект на Столична община.

По делото е установено, че касаторът е собственик на УПИ III-за озеленяване и УПИ IV-864, кв. 40, м. "Манастирски ливад-изток", район Триадница. УПИ III е предвиден за озеленяване с регулационния план от 2001 г., което предвиждане е запазено с действащия план от 2007 г. С оспорената заповед № РА50-90/16.02.2021 г. на главния архитект на Столична община на касатора е отказано разрешение за изработването на проект за подробен устройствен план /ПУП/-изменение за плана за регулация /ИПРЗ/ за посочените урегулирани имоти с мотива, че предвидените срокове за започване на отчуждителни процедури за територията на Столична община не са изтекли.

Административният орган е приел, че за обекти за зелената система този срок е 15 години съгласно § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО, като сроковете текат от влизането в сила на закона: 28.01.2007 г.

Първоинстанционният съд е споделил мотивите на административния орган, като е посочил, че срокът за започване на отчуждителни процедури в конкретния случай е до 28.01.2022 г., като по аргумент на ал. 2 на посочения параграф за собствениците на такива имоти не са налице предпоставките на чл. 208 и чл. 134, ал. 2, т. 1 ЗУТ.

Разпоредбата на § 23, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО гласи, че сроковете по отменения чл. 17 за започване на отчуждителни процедури за изграждане на обекти - публична общинска или публична държавна собственост на територията на Столичната община по отношение на подробни устройствени планове, влезли в сила до влизането в сила на Закона за устройството и застрояването на Столичната община, текат от влизането в сила на закона - 28 януари 2007 г. Нормата на чл. 17, ал. 1 (отм. - ДВ, бр. 31 от 2018 г.) ЗУЗСО съответно въвежда три срока за започване на отчуждителните производства: 1. За обекти на техническата инфраструктура - за първостепенна улична мрежа, за метрополитена, за трамвайни и железопътни линии, за обекти на зелената система и за съоръжения за третиране на отпадъци - 15 години; 2. За обекти на транспортната техническа инфраструктура - за второстепенна улична мрежа, за обекти на техническата инфраструктура - преносните (довеждащите и отвеждащите) проводни (мрежи) и съоръженията към тях; за обекти на социалната инфраструктура - за обекти на здравеопазването, образованието, културата, социалните дейности и спорта; за обекти на общинското

и държавното управление - 10 години; 3. За всички останали обекти - публична общинска или публична държавна собственост - 5 години.

Според разпоредбата на § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО, след изтичане на сроковете по ал. 1, както и по отношение на подробните устройствени планове, влезли в сила след влизането в сила на Закона за устройството и застрояването на Столичната община, се прилагат правилата на чл. 208 от Закона за устройство на територията.

Връзката между оспорената пред Конституционния съд законова разпоредба и административно дело № 8744/2021 г. на Върховния административен съд, Второ отделение, произтича от релевантния за изхода на административното дело закон, за който настоящият тричленен състав на Върховния административен съд, може единствено да сезира Конституционния съд, което обуславя компетентността на състава на Върховния административен съд да отправи искане до Конституционния съд. Разрешаването на въпроса за съответствието на § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО с чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията на Република България е от съществено значение за произнасянето на Върховния административен съд по адм. д. №8744/2021 г. по описа на Върховния административен съд. Без тази преценка съдът не би могъл да упражни ефективно правомощията си по чл. 208 и следващите АПК и да се произнесе относно съответствието на оспореното от касатора първоинстанционно решение с материалния закон в съответствие с чл. 218, ал. 2 от АПК, съответно относно съответствието на Заповед № РА-50-90 от 16.02.2021 г. на Главния

архитект на Столична община с материалния закон, съгласно чл. 222, ал. 1 от АПК..

При разглеждането на административно дело № 8744/2021 г. на Върховния административен съд, Второ отделение, настоящият тричленен състав на Върховния административен съд е достигнал до убеждението за несъответствие на разпоредбата на § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО с разпоредбите на чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 3 от Конституцията.

Във връзка с прилагането на разпоредбата на чл. 18, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд /ПОДКС/ следва да се уточни, че **разпоредбата на § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО не е в приложното поле на правото на Европейския съюз.**

С оглед на гореизложеното, намираме, че искането за установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община (Обн., ДВ, бр. 31 от 2018 год.) поради противоречието ѝ с чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и ал. 3 от Конституцията е допустимо за разглеждане по същество.

2. По основателността на искането

Производството по административно дело № 12312/2020 г. на Върховния административен съд, Второ отделение е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на "Аурум" ЕООД със седалище гр. София и адрес на управление ж. к. "Младост 4", бл.

440А, партер офис, чрез пълномощниците на дружеството срещу решение № 4334/01.07.2021 год. по адм. д. № 9880/2020 год. на Административен съд София-град, с което е отхвърлена жалбата на „Аурум“ ЕООД срещу Заповед № РА-50-90 от 16.02.2021 г. на Главния архитект на Столична община. Жалбоподателят е изложил съображения за неправилност на обжалваното съдебно решение и отправил искане за сезиране на Конституционния съд на Република България за установяване противоконституционност на § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО.

Установено е по делото, че касаторът е собственик на УПИ III-за озеленяване и УПИ IV-864, кв. 40, м. "Манастирски ливад-изток", район Триадица. УПИ III е предвиден за озеленяване с регулационния план от 2001 г., което предвиждане е запазено с действащия план от 2007 г. Със заповед № РА50-90/16.02.2021 г. на главния архитект на Столична община му е отказано разрешение за изработването на проект за подробен устройствен план /ПУП/-изменение за плана за регулация /ИПРЗ/ за посочените урегулирани имоти с мотива, че предвидените срокове за започване на отчуждителни процедури за територията на Столична община не са изтекли. Административният орган е приел, че за обекти за зелената система този срок е 15 години съгласно пар. 23 ПЗР ЗИД ЗУЗСО, като сроковете текат от влизането в сила на закона - 28.01.2007 г. Първоинстанционният съд е споделил мотивите на административния орган, като е посочил, че срокът за започване на отчуждителни процедури в конкретния случай е до 28.01.2022 г., като по аргумент на ал. 2 на посочения параграф за собствениците на такива имоти не са налице предпоставките на чл. 208 и чл. 134, ал. 2, т. 1 ЗУТ.

Разпоредбата на § 23, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО гласи, че сроковете по отменения чл. 17 за започване на отчуждителни процедури за изграждане на обекти - публична общинска или публична държавна собственост на територията на Столичната община по отношение на подробни устройствени планове, влезли в сила до влизането в сила на Закона за устройството и застрояването на Столичната община, текат от влизането в сила на закона - 28 януари 2007 г.

Нормата на чл. 17, ал. 1 (отм. - ДВ, бр. 31 от 2018 г.) ЗУЗСО съответно въвежда три срока за започване на отчуждителните производства: 1. За обекти на техническата инфраструктура - за първостепенна улична мрежа, за метрополитена, за трамвайни и железопътни линии, за обекти на зелената система и за съоръжения за третиране на отпадъци - 15 години; 2. За обекти на транспортната техническа инфраструктура - за второстепенна улична мрежа, за обекти на техническата инфраструктура - преносните (довеждащите и отвеждащите) проводи (мрежи) и съоръженията към тях; за обекти на социалната инфраструктура - за обекти на здравеопазването, образованието, културата, социалните дейности и спорта; за обекти на общинското и държавното управление - 10 години; 3. За всички останали обекти - публична общинска или публична държавна собственост - 5 години.

Според разпоредбата на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО след изтичане на сроковете по ал. 1, както и по отношение на подробните устройствени планове, влезли в сила след влизането в сила на Закона за устройството и застрояването на Столичната община, се прилагат правилата на чл. 208 от Закона за устройство на територията.

Според настоящия съдебен състав с посочената норма на първо място се извършва недопустимо препращане към отменен текст от ЗУЗСО, който вече не е част от действащото право, но макар и отменен, следва да бъде съобразяван по силата на препращатата норма на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО.

На второ място, в разрез с общата норма на чл. 208 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), предвиждащ като начален момент за започване на отчуждителни процедури влизането в сила на подробния устройствен план, посоченият § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО въвежда нов начален момент за започване на отчуждителните процедури, а именно - влизането в сила на ЗУЗСО. Този нов начален момент се отнася за всички заварени устройствени планове, които вече са влезли в сила до влизането на посочения ЗУЗСО. По този начин § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО не зачита вече изтеклия период от време от одобряването на заварените подробни устройствени планове до влизането на този закон в сила, като създава различен от посочения в ЗУТ режим за собствениците на засегнатите от предстоящо отчуждаване имоти на територията на Столична община.

Разпоредбата на пар. 23, ал. 2 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО пък предвижда, че едва след изтичането на сроковете ал. 1, както и по отношение на подробните устройствени планове, влезли в сила след влизането в сила на ЗУЗСО, се прилагат правилата на чл. 208 ЗУТ. Така посочената норма създава неравнопоставеност за собствениците на имоти, предназначени за отчуждаване с устройствени планове, приети след влизането в сила на ЗУЗСО и собствениците на имоти, предназначени за отчуждаване със заварени, до влизането на закона в сила устройствени планове на територията на Столична община. Времевият период за започване

на отчуждителни процедури за имоти в Столична община е определен по различен начин за заварените, влезли в сила до влизането в сила на ЗУЗСО устройствени планове, и за имоти, предвидени за отчуждаване с устройствени планове, влезли в сила след влизането в сила на ЗУЗСО.

Предвидените в двете алинеи на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО последици по същество създават различен режим от установения в ЗУТ за собствениците на засегнати от отчуждаването имоти на територията на Столична община. Налага се изводът, че собствениците на имоти, предвидени за отчуждаване на територията на Столична община, са поставени в неравностойно положение досежно предвидените срокове за започване на отчуждителна процедура спрямо собствениците на имоти за отчуждаване извън Столична община. В разглеждания аспект собствениците на предвидени за отчуждаване имоти, както на територията на Столична община, така на останалата част от територията на Република България, следва да бъдат третираны по едни и същи критерии, които следва да са визирани в общия ЗУТ. В този смисъл следва да се изтъкне, че предвиденият в ал. 1, т. 1 на отменения чл. 17 от ЗУЗСО 15-годишен срок за обекти на техническата инфраструктура (за първостепенна улична мрежа, за метрополитена, за трамвайни и железопътни линии, за обекти на зелената система и за съоръжения за третиране на отпадъци) съществено ограничава правата на собствениците на засегнатите имоти досежно възможността им за разпореждане с личната им собственост за един дълъг период от време, който пък се удължава още повече с постановката на ал. 1 на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО срокът да тече от един по-късен от влизането на устройствен план в сила, а именно от влизането на ЗУЗСО в сила.

По отношение на противоконституционността на посочената разпоредба досежно предвидения 15-годишен срок са приложими както съображенията, изтъкнати в решение № 14/15.10.2020 г. по конституционно дело № 2 от 2020 г. на Конституционния съд на Република България, така и доводите за въвеждане на нов начален момент за започване на отчуждителна процедура, различен от момента на влизането в сила на устройствения план, предвиждащ отчуждаването на частен имот.

С оглед изтъкнатите аргументи, настоящият състав на Върховния административен съд намира нормата на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО за противоречаща на заложения в чл. 4, ал. 1 от Конституцията принцип на правовата държава, доколкото определянето на дълъг 15-годишен срок и друг момент като начален за започване на отчуждаване, а именно влизането в сила на ЗУЗСО, представлява несправедлива правна уредба за собствениците на предвидени за отчуждаване имоти на територията на Столична община.

Разпоредбата на чл. 17, ал. 3 от Конституцията прокламира частната собственост за неприкосновена и ограничаването на собственическите права по законодателен път следва да е съобразно справедлива, предвидима правна уредба чрез осигуряване паритет на обществен и личен интерес. Разпоредбата на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО не удовлетворява тези принципи, като несправедливо и необосновано ограничава собственически права в по-висока степен от необходимия публичен интерес.

С оглед на изложените аргументи настоящият състав на Второ отделение на Върховния административен съд счита, че

разпоредбата на § 23 на ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО противоречи на чл. 4, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 и ал. 3 от Конституцията.

По изложените съображения и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, внасяме искане за образуване на конституционно дело и установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 23 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община (Обн., ДВ, бр. 31 от 2018 год.).

Предлагаме да конституирате като заинтересувани институции: президента на Република България, Министерския съвет, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на правосъдието, Върховния касационен съд, главния прокурор, Висшия адвокатски съвет и омбудсмана на Република България.

Съгласно чл. 18, ал. 5 и ал. 7 ПОДКС, прилагаме в цялост, в оригинал административно дело № 8744/2021 г. на Върховния административен съд, Второ отделение, както и заверено копие на Определение по хода на делото от 25.11.2021 г., постановено по административно дело № 8744/2021 г. на Върховния административен съд, Второ отделение.

Председател:

Членове: 1.

2.